

2006. október 26., csütörtök

1. sürgeti a guatemalai intézményeket, hogy maradéktalanul működjenek együtt, és mindent tegyenek meg az emberi jogok megsértésének feltárására annak érdekében, hogy a felelősöket bíróság elé állíthassák és a vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzassák, ahogyan az a spanyol Audiencia Nacional által 2006. július 7-én a népirtással, kínzással, terrorizmussal és illegális letartóztatásokkal vádolt José Efraín Ríos Montt, Oscar Humberto Mejía Víctores, Ángel Aníbal Guevara Rodriguez, Germán Chupina Barahona, Pedro García Arredondo, Donaldo Álvarez Ruiz és Benedicto Lucas García ellen kiadott nemzetközi letartóztatási parancsban is szerepelt;
2. kéri az érintett kormányokat, valamint az érintett bankokat, hogy működjenek együtt a terheltek javainak és tulajdonának elkobzásában annak biztosítása érdekében, hogy eleget tesznek pénzügyi és polgári kötelezettségeiknek;
3. sürgeti az Interpolt és az Europol, hogy a megfelelő hatóságok kérvénye esetén biztosítsák a kiadatásához szükséges eszközöket;
4. megerősíti a terheltek büntetlensége elleni elkötelezettségét;
5. az emberiség ellen elkövetett bűncselekmények, a népirtás és a kínzás vonatkozásában üdvözlí az univerzális igazságszolgáltatás alkalmazása terén elért haladást;
6. úgy ítéli meg, hogy amennyiben a fenti eljárás sikeresnek bizonyul, hasonló esetekben ugyanígy kellene eljárni a diktátorok és az emberi jogok tömeges megsértéséért felelősök ellen;
7. támogatja Guatemala népének és hatóságainak azon erőfeszítéseit, amelyeket a jogállamiság megfelelő alkalmazása és a gazdasági, társadalmi és politikai fejlődés érdekében tesznek a béke és a történelmi megbékélés javára;
8. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint Guatemala kormányának, a közép-amerikai országok kormányainak, az Egyesült Államok kormányának és a Közép-Amerikai Parlamentnek.

P6_TA(2006)0467**Üzbegisztán****Az Európai Parlament állásfoglalása Üzbegisztánról**

Az Európai Parlament,

- tekintettel korábbi állásfoglalásaira a belső-ázsiai köztársaságokról és Üzbegisztánról, különösen 2005. június 9-i⁽¹⁾ és 2005. október 27-i⁽²⁾ állásfoglalására,
- tekintettel a Bizottság 2002–2006-ra vonatkozó, Belső-Ázsiáról szóló stratégiai dokumentumára,
- tekintettel az 1999. július 1-jén hatályba lépett partnerségi és együttműködési megállapodásra, amely egyrészt az Európai Közösségek és tagállamai, másrészt az Üzbég Köztársaság között jött létre,
- tekintettel az Általános Ügyek és Külkapcsolatok Tanácsa 2005. július 18-i és október 3-i üléseinek következtetéseire,
- tekintettel az EU elnökségének nyilatkozataira az emberi jogok helyzetéről Üzbegisztánban 2005-ben és 2006-ban,
- tekintettel az ENSZ erőszakos eltűntetésekkel és nem önkéntes eltűnésekkel foglalkozó munkacsoportjának 2005. december 27-i jelentésére,

⁽¹⁾ HL C 124. E, 2006.5.25., 560. o.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2005)0415.

2006. október 26., csütörtök

- tekintettel az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának (EBESZ ODIHR) 2006. március 3-i nyomon követési jelentésére,
  - tekintettel Manfred Nowak, ENSZ kínzásokat vizsgáló különmegbízott 2006. március 21-i, a polgári és politikai jogokról, valamint a kínzásról és fogva tartásról szóló jelentésére,
  - tekintettel Üzbegisztán ENSZ-hez delegált állandó képviselőjének az ENSZ főtitkárhoz címzett 2006. június 26-i levelére az emberi jogok helyzetéről Üzbegisztánban,
  - tekintettel eljárási szabályzata 115. cikke (5) bekezdésére,
- A. mivel az Európai Unió és az Üzbég Köztársaság közötti együttműködési tanács következő ülésére 2006. november 8-án kerül sor;
- B. mivel az Általános Ügyek és Külkapcsolatok Tanácsa 2006. november 13-án fogja fontolóra venni a 2005. májusi andidzsáni eseményeket követően elfogadott szankciók meghosszabbítását;
- C. mivel az üzbég kormány nem teremtette meg azokat a feltételeket, amelyeket a Tanács állapított meg a szankciók alkalmazásakor,
- D. mivel az üzbég kormány még mindig nem engedélyezett független vizsgálatot a 2005. május 13-án Andidzsánban bekövetkezett események feltárására, annak ellenére, hogy a tavalyi év során számos nemzetközi szerv többször és folyamatosan kérte azt;
- E. mivel a 2005-ös andidzsáni mészárlást követően az üzbég hatóságok még durvábban bántak az emberi jogi aktivistákkal, a független újságírókkal és a civil társadalom intézményeivel, bíróság elé állítva emberek százait, akiket a felkelésben való részvétellel gyanúsítottak;
- F. mivel a nemzetközi emberi jogi szervezetek szerint tavaly óta nincs hír emberek ezreiről, akiket az igazság elrejtése érdekében tartóztattak le; mivel nagy a kockázata annak, hogy a letartóztatásban lévők kínzásnak és kegyetlen bánásmódnak vannak kitéve; és mivel nem engedtek be megfigyelőket a főbenjáró bűnökkel vádoltak tárgyalásaira;
- G. mivel az ENSZ kínzásokat vizsgáló különmegbízottjának 2006. márciusi, kínzásról szóló jelentése szerint nem történt alapvető változás a kínzás széles körű használatában vagy az ez ellen hatékonyan küzdő politikákban és gyakorlatokban; mivel az üzbég kormány nem tett érdemi lépéseket a büntetlenség felszámolása érdekében;
- H. mivel az ENSZ menekültügyi főbiztosának (UNHCR) taskenti hivatalát bezárták 2006. március 17-én;
- I. mivel az andidzsáni események után üzbég állampolgárok százai voltak kénytelenek elmenekülni a Kirgiz Köztársaságba és más szomszédos országokba; és mivel a menekültek jogállásáról szóló 1951-es ENSZ egyezmény kirívó megsértésével üzbég menekülteket adtak ki Üzbegisztánnak;
- J. mivel az üzbég társadalom túlnyomóan világi, és a korlátozott mértékű vallási szélsőségeséget lényegében a társadalmi igazságtalanság táplálja; és mivel a vallásos szélsőségek elleni küzdelmet kizárólag jogszerű eszközökkel lehet folytatni, elnyomással azonban nem;
- K. mivel Közép-Ázsiában, azon belül Üzbegisztánban a civil társadalom egyre erőteljesebben emel szót az egyéni szabadságjogokat és az emberi jogokat teljes mértékben tiszteletben tartó, nyitottabb társadalomért és a demokratikus változásokért,

2006. október 26., csütörtök

1. ismételten hangsúlyozza az EU és Üzbegisztán közötti kapcsolatok fontosságát, és elismeri Üzbegisztán kulcsfontosságú szerepét a közép-ázsiai térségben, de hangsúlyozza, hogy e kapcsolatoknak az EU és Üzbegisztán között létrejött partnerségi együttműködési megállapodásban egyértelműen lefektetettek szerint a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok elveinek kölcsönös tiszteletben tartásán kell alapulniuk;
  2. felhívja a Tanácsot, hogy a szankciók esetleges kiterjesztéséről hozzon megfontolt, a jövőbeli jobb kapcsolatokat figyelembe vevő döntést 2006. november 13-án, az üzbég fél által a 2006. november 8-i EU–Üzbegisztáni Együttműködési Tanács során kötelezettségvállalások és a térségben állomásozó európai diplomaták által szerzett információk alapján;
  3. rámutat arra, hogy a célzott szankciók politikája mindeztidáig nem hozott pozitív eredményeket, ezért felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy gondosan vizsgálja felül a helyzetet a kitűzött politikai célok elérésére alkalmas módszerek és eszközök megtalálása érdekében;
  4. ragaszkodik a fegyvereladásra és a katonai szállítmányokra vonatkozó embargó folytatásához;
  5. felhívja Üzbegisztánt, hogy teljes mértékben működjön együtt az EBESZ-szel és az ENSZ-szel, különösen a hiteles és átlátható, független vizsgálatokra irányuló felszólítások tekintetében, továbbá tegyen eleget a nemzetközi jog normáinak, legyen fogadókész az ENSZ összes olyan külön eljárásával kapcsolatban, amelyekre a meghívásokat már kérelmezték, és legyen nyitott az EBESZ megfigyelőivel és a független megfigyelőkkel szemben;
  6. felhívja a Tanácsot, hogy az ENSZ Emberi Jogi Tanácsában hozzon meg minden szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy a továbbiakban ne alkalmazzák Üzbegisztánra az 1503. számú titkos eljárást, és az országot vessék alá a Louise Arbour, az ENSZ emberi jogi főbiztosa által az andidzsáni mézárólásról szóló 2005. júliusi jelentésben javasolt nyilvános vizsgálati mechanizmusnak;
  7. sürgeti Üzbegisztán kormányát, hogy bocsássonak szabadon minden még fogva tartott emberi jogi aktivistát, újságírókat és ellenzéki politikust, és hagyják őket az üldöztetéstől való félelem nélkül szabadon dolgozni, és vessenek véget a nem kormányzati szervezetek zaklatásának;
  8. sürgeti az üzbegisztáni hatóságokat, hogy engedélyezzék az ENSZ emberi jogi főbiztossága taskenti irodájának újbóli megnyitását;
  9. felhívja a Kirgiz Köztársaságot és a többi szomszédos államot, hogy teljes mértékben tartsák tiszteletben a menekültek jogállásáról szóló 1951-es ENSZ egyezményt, amelynek értelmében a menekültek nem kényszeríthetők erőszakkal az eredeti országukba való visszatérésre, ezért ne adjon ki az üzbég menekülteket Üzbegisztánnak; e tekintetben sürgeti a Tanácsot és a Bizottságot, hogy kövessék fokozott figyelemmel az Üzbegisztánnak már kiadott összes üzbég menekült helyzetét;
  10. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az EU közép-ázsiai különmegbízottjának, Üzbegisztán és Kirgizisztán elnökének, kormányának és parlamentjének, az ENSZ főtitkárának és az EBESZ főtitkárának.
-